

a vysvětlil a jeho dodatečný posudek není ani nedostatečně odůvodněn, ani jinak nevzbuzuje pochybnosti o vyšetřené jím hodnotě odhadní. Zejména se jasně vyjádřil též o hodnotě honitby. Neshledává proto nejvyšší soud zákonného důvodu pro přibrání nového znalce z oboru polního hospodářství. Konaná šetření stačí tedy úplně k bezpečnému přezkoumání rozhodnutí exekučního soudu o námitkách proti určení odhadní ceny a bude proto na rekursním soudě, aby o rekursu Anny M. rozhodl věcně.

Čís. 16572.

Jestliže podle služební smlouvy byl zaměstnanec, ustanovený k prodeji v zaměstnavatelově prodejně, oprávněn prodávati též jiné zboží na vlastní účet a zisk z tohoto prodeje měl býti součástí ujednané mzdy za osmihodinovou pracovní dobu, má zaměstnanec nárok i na odměnu za práci přes čas, konanou při prodeji zboží na vlastní účet, a nemůže býti tato doba odpočítávána od pracovní doby, v níž prodával zboží pro zaměstnavatele, věděl-li zaměstnavatel o tom, že zaměstnanec pracoval přes osmihodinovou pracovní dobu.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1937, Rv II 959/37.)

Žalobkyně, jež byla u žalované firmy R. mlékárny, zapsaného společenstva s ručením omezeným v B., zaměstnána jako prodavačka v prodejně mléka od 16. dubna 1932 do 7. prosince 1936 za týdenní mzdu nejprve 100 Kč a od 19. srpna 1935 125 Kč, domáhá se na žalovaném zaměstnavateli zaplacení 27.640 Kč 50 h s přísl. za práce konané přes osmihodinovou dobu pracovní. Žalobě vyhověly co do částky 11.615 Kč 14 h s přísl. soudy všech tří stolic, nejvyšší soud uvedl v otázce v právní větě vytčené v

d ů v o d e c h :

V plenárním usnesení ze dne 21. června 1937, Pres 398/1937, uveřejněném ve Sb. n. s. č. 16217, vyslovil nejvyšší soud zásadu, že úmluva stran o odměně za práci přes čas podle zák. č. 91/1918 Sb. z. a n. není zakázána a že lze platně paušalovati i odměnu za takové práce beze zřetele na to, zda příslušné správní úřady práci přes čas povolily, čili nic. Zákon č. 91/1918 Sb. z. a n. nevyklučuje úmluvu stran, že odměna za práci přes čas jest zahrnuta v úhrnkově ujednané mzdě, a taková úmluva může se státi jako jiná úmluva nejen výslovně, nýbrž i mlčky podle § 863 obč. zák., při čemž jest přihlížeti k obyčejům a zvyklostem poctivého obchodu (Sb. n. s. č. 10226). Co do výše zvláštní odměny za práci přes čas jest podle § 1152 obč. zák. rozhodující především úmluva stran (Sb. n. s. č. 5537), a kdyby jí nebylo, je pokládati přiměřený plat za vymíněný, tedy aspoň přiměřený úplatě za práce zákonné (Sb. n. s. č. 6854 a 10076). Při tom jest míti na paměti, že odměna za-

městnance nemusí záležitosti jen v hotovosti, nýbrž že jest možno, že zaměstnavatel dává zaměstnanci příležitost k jistému výdělku, jež lze podle okolností případu očekávat, a že takovéto úmluvy se vztahují i na práci přes čas (Sb. n. s. č. 13558 a 14761). V souzené věci prodávala žalobkyně pro sebe i jiné výrobky na vlastní účet v mlékárenské prodejně. Nejde tudíž v souzené věci o nárok z bezdůvodného obohacení, a proto není třeba se obíratí vývody dovolání, pokud se týkají tohoto právního důvodu. Prvým předpokladem nároku na odměnu za práci přes čas jest, že práce přes čas byly skutečně vykonávány s vědomím a s vůlí zaměstnavatele, tedy tak, že zaměstnavatel o nich věděl, anebo že je, byly-li mu známy, schválil (Sb. n. s. č. 9492, 10504).

V souzené věci bylo zjištěno, že žalobkyně v prvním období od 7. ledna 1934 do 18. srpna 1935, kdy měla týdenní plat 100 Kč, odpracovala 2.490 hodin přes čas a 78 hodin o nedělích a v druhém období od 19. srpna 1935 do 7. prosince 1936, kdy měla týdenní plat 125 Kč, odpracovala 2.340 hodin přes čas a 70 hodin o nedělích. Není závažné, že v té době pracovala i pro sebe, prodávajíc za souhlasu zaměstnavatele v mlékárenské prodejně i pečivo, sardinky, čokoládu a mléko v pohárcích, neboť zisk z toho prodeje jest součástí ujednané mzdy za práci, kterou konala, a proto také pracovní doba při tom prodeji pro sebe a na svůj účet nemůže jí býti odpočítávána od pracovní doby při prodeji zboží pro zaměstnavatele. Bylo také zjištěno, že žalované družstvo o tom, že žalobkyně pracuje přes čas, vědělo, že ředitel Jan D. v květnu nebo červnu 1935 jí dovolil, že může v prodejně zůstat i po zákonné pracovní době, tedy práci tu i schválil, a že v prosinci 1936 ze služeb žalovaného družstva odešla, protože jí to Jan D. zakázal. Bylo také odvolacím soudem zjištěno, že se žalobkyně při jejím přijetí do služeb nebylo o pracovní době vůbec mluveno, což se nestalo ani při zvýšení jejího platu na 125 Kč od 19. srpna 1935. O úhrnkové odměně i za práci přes čas (paušalování mzdy) nebylo tudíž mezi stranami jednáno. Žalované družstvo si nevymínilo ani při přijetí žalobkyně do služeb, že musí pracovat přes čas za tentýž plat, a nutno mítí za to, že žalované družstvo nepřihlíželo k tomu, co má nastati, dojde-li k práci přes čas. Vždyť kdyby žalované družstvo nebylo bývalo toho názoru, že plat se rozumí jen za normální pracovní dobu a ne za práci přes čas, bylo by si to musilo zvláště a zřetelně vymíniti (§ 869 obč. zák.), ježto to vyžadují zvyklosti a obyčeje poctivého obchodu (§ 914 obč. zák. o čl. 279 obch. zák.). Jelikož tak neučinilo, jest logický závěr, že družstvo souhlasilo s ujednáním platu za zákonnou dobu pracovní. V tom, že žalobkyně po dobu trvání služebního poměru přijala mzdu smlouvenou jen za normální pracovní dobu bez námitek a odměnu za práci přes čas nežádala, nelze podle nyní již ustáleného rozhodování (Sb. n. s. č. 6983 a 14747 a jiné) viděti v tom mlčky a dobrovolné vzdání se nároku. Tomu tak jest i po 19. srpnu 1935, kdy byl žalobkyni povolen příplatek 25 Kč za dodávání mléka obchodníkům a nikoli za práci přes čas.